

LYSISTRATA

Türkçesi:

SABAHATTİN EYÜBOĞLU — AZRA ERHAT

TRYGAİOS — Gel gelinim, gel kadınım,

Kırlarda güzel güzel yatalım!

Düğün, düğün tanrı, hey!

KORO — Mutlu adam, mutlu erkek,

Kavuştun muradına!

Düğün ola, gerdek ola!

TRYGAİOS — Kıza neler edelim?

KORO — Kıza neler edelim?

TRYGAİOS — Bağlarını bozalım!

KORO — Bağlarını bozalım!

Güveyiyi omuzlayıp götürelim!

Düğün, düğün tanrı, hey!

TRYGAİOS — Dertsiz, sıkıntısız,

İncir toplayıp mutlu yaşayalım,

Düğün ola, gerdek ola.

KORO — Güveyimiz yaman,

Gelinimiz tatlı!

Düğün ola, gerdek ola!

TRYGAİOS — Yiyin, için doyasıya,

Düğün, düğün ola hey!

Düğün ola, gerdek ola!

(Seyircilere)

Uğurlar olsun, baylar.

Benimle gelen çöreğe konar.

LYSİSTRATA

Türkçesi:

SABAHATTİN EYÜBOĞLU — AZRA ERHAT

KİŞİLER

LYSİSTRATA
KLEONİKE
MYRRHİNE
LAMPİTO
İHTİYARLAR KOROSU
KADINLAR KOROSU
PROBULOS
BİR KADIN
KİNESİAS
KİNESİAS'IN ÇOCUĞU
KİNESİAS'IN UŞAĞI
SPARTA'LI SÖZCÜ
ATİNA ŞEHİR MECLİSİ ÜYESİ
BİR ATİNALI
BİR SPARTALI

Ön planda iki ev, biri Lysistrata'nın, öbürü Kleonike'nin evi. Arkada uzakta Propyle'lerle Atina akropolu görülür. Akropol'e orkestradan yükselen bir patika ile çıkılır. İkinci planda kayalar arasında Pan mağarası. Gün doğmaktadır. Lysistrata evinin önünde bir aşağı bir yukarı dolaşır.

LYSİSTRATA — Ah şu kadınlar!

Bakkhos bayramına, Pan tapınağına,
Kolias burnundan Aphrodite'ye çağrılılardı,
Ortalık davul dümbelekten geçilmez olurdu.
Bak şimdi bir tanesi gelmiş mi?

(Kleonike'nin geldiğini görür.)

Ama dur, bizim komşulardan biri çıkıyor.
Günaydın, Kleonike.

KLEONİKE — Günaydın, Lysistrata. Bu ne hal,
ne var?

Polis gibi bakma öyle, iki gözüm,
Kaşlarını çatmak yakışmıyor sana.

LYSİSTRATA — Kuduracağım öfkemden, olur şey
değil!

Bir de erkekler bizi kurnaz, becerikli bilirler.

KLEONİKE — Öyleyizdir ya.

LYSİSTRATA — Öyleyizdir ama bir iş için toplanalım,
konuşalım dedik,

Hem şöyle böyle bir iş de değil:

Uykularına kıyıp gelemiyorlar.

KLEONİKE — Sabret, şekerim, gelirler.

Kadın kısmının evden çıkması kolay mı?

Kimi kocasına bakacak, kimi çocuğunu yatıracak,
yıkayacak, yedirecek.

LYSİSTRATA — Ama başka işler de var, çok daha
önemli işler.

KLEONİKE — Neymiş mesele, Lysistrata'cığım?

Ne diye topluyorsun kadınları?

Görülecek bir şey mi var?

LYSİSTRATA — Büyük bir şey.

KLEONİKE — Kocaman mı yani?

LYSİSTRATA — Hem de nasıl!

KLEONİKE — Peki niçin gelmiyorlar öyleyse?

LYSİSTRATA — Öylesi değil, o dediğin olsa, çoktan
toplanmıştık.

Başka bir şey, nice zamandır evirip çevirdiğim bir
mesele,

Bana uykularımı kaçirtan bir mesele.

KLEONİKE — Pek nazik bir şey olsa gerek

Bu evirip çevirdiğin mesele.

LYSİSTRATA — Nazik, hem de nasıl!

Yunanistan'ın kurtulması kadınların elinde.

KLEONİKE — Yandı öyleyse Yunanistan!

LYSİSTRATA — Devletin işlerini ele almalıyız.

Yoksa ne Peloponez kalır ortada...

KLEONİKE — Aman ne iyi olur kalmazsa!

LYSİSTRATA — Ne Boiotia kalır...

KLEONİKE — Sakın, sakın, o canım balıklar...

LYSİSTRATA — Ne de Atina demeğe dilim varmıyor.
Orasını artık sen düşün.

Ama dinle, şimdi bütün kadınlar burada toplanırsak,
Boiotia'lılar, Peloponez'liler, bizler hep bir araya
gelirsek,

Yunanistan kurtuldu demektir.

KLEONİKE — Böyle parlak işleri kadınlardan nasıl
beklersin?

Akıllı kişilerin işleri bunlar. Bizim işimiz gücümüz
Boya sürünmek, takıp takıştırmak, sarı fistan, süslü
pabuç edinmek...

LYSİSTRATA — İşte bunlar bizi kurtaracak:

O sarı fistancıklar, o kokular,

O süslü sandallar, o incecik gömlekler...

KLEONİKE — Nasıl?

LYSİSTRATA — Nasılı yok, onlar girdi mi araya,
Erkekler o zaman zor mızrak atarlar birbirlerine.

KLEONİKE — Ah nerde o günler!

Neler yaparım, neler kendime!

LYSİSTRATA — Zor kuşanırlar kalkanı...

KLEONİKE — Ne güzel kumaşlar giyerim!..

LYSİSTRATA — Kılıç, kargı taşıyamaz olurlar...

KLEONİKE — Ne sandallar alırım!

LYSİSTRATA — Peki, böyle bir iş için gelmeleri
Gerekmez miydi kadınların?

KLEONİKE — Gelmek de laf mı, uçmaları gerekirdi.

LYSİSTRATA — Ama nerde... Göreceksin, bütün
Attika'lılar gibi

Akılları sonradan gelecek başlarına.

Kıyı kadınlarından bir teki bile yok,

Salamis'ten de kimse gelmemiş.

KLEONİKE — Oysa gün doğmadan gemilerine biner
onlar.

LYSİSTRATA — İlk gelir dediğim Akharnai'lular bile
yok meydanda.

KLEONİKE — Theogenes'in karısı gelmeden çekmiştir
kafayı.

Ama, dur, bak, bir gelen var şuradan.

LYSİSTRATA — Evet, evet, buradan da var.

KLEONİKE (burnunu tıkar) — Öf, öf, nerden geliyor
bunlar?

LYSİSTRATA — Anafor çukurundan.

KLEONİKE — Ha, Anafor çukuru altüst olmuşa
benziyor.

MYRRHİNE — Geç mi kaldık, Lysistrata?

Ne var? Neden susuyorsun?

LYSİSTRATA — Böyle bir iş için şimdiye kadar
bekledik,

Bir de sana aferin mi diyeyim?

MYRRHİNE — Karanlıkta kemerimi bulmak için
akla kararı seçtim.

Ama önemli bir şeyse, geldik işte, söyle.

KLEONİKE — Hayır, biraz daha bekleyelim:
Boiotia'dan, Peloponez'den de gelecekler gelsin de öyle.

LYSİSTRATA — Evet, haklısın. Bak, işte Lampito
da geliyor.

(Sparta'lı Lampito, yanında biri
Boiotia'lı, öteki Korinthos'lu iki
genç kadınla girer)

Hoş geldin, Lampito!

Bu ne güzel ten, bu ne gülbüz beden!

Bir boğayı yere serebilirsin.

LAMPİTO — Eh, sererim de hani, idmanım yerinde;
Atlamasına da atlarım.

KLEONİKE — Ah, meme dediğin de böyle olmalı.

LAMPİTO — Ne elliyorsun öyle, kurbanlık koyun
seçer gibi?

LYSİSTRATA — Şu yanındaki genç kadın nereli?

LAMPİTO — Kibar bir kız, Boiotia'lı.

LYSİSTRATA — Doğrusu, tam da Boiotia'lı: ovası
movası yerinde.

KLEONİKE — Evet, yaban otları da iyice yolunmuş!

LYSİSTRATA — Öbür kızcağız kim?

LAMPİTO — Oturaklı bir aileden, Korinthos'lu.

KLEONİKE — Sahi, oturaklı be, enine boyuna!

LAMPİTO — Kim çağırdı kadınları böyle sürü sürü?

LYSİSTRATA — Ben çağırdım.

LAMPİTO — Söyle bakalım, bizden ne istiyorsun?

KLEONİKE — Evet, haydi artık canım, söyle,

Ne imiş bu önemli mesele?

LYSİSTRATA — Şimdi söylerim ama söylemeden önce,
Bir şey soracağım size, ufacık bir şey.

KLEONİKE — Sor ne soracaksan.

LYSİSTRATA — Çocuklarınızın babalarını aradığınız
yok mu?

Askere gidip kalmış kocalarınızı özlemiyor musunuz?
Hepinizin erkeği uzakta biliyorum.

KLEONİKE — Ah, sorma, benimki beş yıldır

Trakya'larda,

Eukrates'in yanında gözcü...

MYRRHİNE — Benimki Pylos'a gideli tam yedi ay
oldu.

LAMPİTO — Benimki ara sıra geliyor,
Ama kalkamını çıkarmasıyla tekrar kuşanıp
Pır diye gitmesi bir oluyor.

LYSİSTRATA — Erkek diye bir şey kalmadı ortalıkta,
Ne dost, ne bir koca.

Miletos'luların ihanetinden sonra
Erkek kıtlığına ne çare bulacağımızı bilmez olduk.
Bir yolunu bulursam, benimle birleşip
Savaşa son vermeye hazır mısınız?

KLEONİKE — Ben varım, tanrılar tanık!
Sırtımdakini rehine verip,
Parasıyla hemencecik şarap içmek de gerekse,
Varım bu işte.

MYRRHİNE — Ben de varım, hem de nasıl!
Dilbalığı gibi derim de yüzülse, varım.

LAMPİTO — Ben barış olacağını bilsem,
Taygetos dağının tepesine bile çıkardım.

LYSİSTRATA — Dinleyin öyleyse,
Kendime saklayacak değilim ya bu işi.

Ey kadınlar, biz eğer kocalarımızı barışa zorlamak
istiyorsak,

Göze alacağımız bir şey var...

KLEONİKE — Nedir o? Söyle.

LYSİSTRATA — Göze alacak mısınız ama?

KLEONİKE — Alacağız, ölsek de alacağız!

LYSİSTRATA — Peki öyleyse, göze alacağımız şey...

Erkeklerle o bildiğiniz işi yapmamaktır...

Ne oldu, ne var? Ne kaçıyorsunuz?

Nereye? Hey! Ne oluyorsunuz?

Ne diye asıldı suratlarınız? Ne oldu size birdenbire?

Nedir bu ağlamalar, sızlamalar?

Yapacak mısınız, yapmayacak mısınız dediğimi?
Nedir sizi böyle ürküten?

KLEONİKE — Ben yapmam bu dediğini, ne yalan
söyleyeyim!

Savaşın süreceği varsa sürsün.

MYRRHİNE — Doğrusu, ben de yokum, uzasın
uzadığı kadar.

LYSİSTRATA — Sen mi söylüyorsun bunu, dilbalığı?
Hani demin ikiye böldürüyordun kendini?

KLEONİKE — Başka bir iş iste bizden, ne istersen iste.
Ateşlerin içinden geç de, geçerim.

Tek o işi bırak:

Onsuz olmaz, Lysistrata'cığım.

LYSİSTRATA (Myrrhine'ye) — Ya sen?

MYRRHİNE — Ben de ateşlerden geçmeye razıyım.

LYSİSTRATA — Ah siz kadınlar!

Tepeden tırnağa dişiliksiz siz!

Tevekkeli değil, bütün tragediyalar bizi konu alır,

Aklınız fikriniz hep onda, hep onda.

(Lampito'ya döner)

Ya sen, sevgili Spartalı,

Bir sen kal bari benimle,

Gene de kurtarabiliriz durumu.

Sen benden yana ol!

LAMPİTO — Zor şey doğrusu, zor şey kadınlar için

Yalnız yatmak, tek başına.

Ama yine de peki,

Çünkü barışı da çok özledik doğrusu.

LYSİSTRATA — Yaşa, sevgili Lampito!

Tek kadın senmişsin bunların arasında.

KLEONİKE — Peki, diyelim ki elimizden geleni

yaptık,

Vazgeçtik bu işten —tanrılar korusun!—

Bununla barış sağlanır mı dersin?

LYSİSTRATA — Olur, bütün tanrılara yemin ederim
ki olur.

Düşünün bir kere,

Evimizde oturuyoruz, süslenip püslenmişiz,

Soyunup üstümüze sade bir örtü atmışız,

Yıkamp tertemiz olmuşuz,

Erkeklerimiz gelmiş, yanıp tutuşuyorlar,

Tam yanımıza sokulurlarken, olmaz diyoruz.

Bakın o zaman

Barıştan yana olurlar mı, olmazlar mı!

LAMPİTO — Evet Menelaos da Helena'nın çıplak
memelerini görür görmez,

Kılıcını kaldırıp atmamış mıydı yere?

KLEONİKE — Ya kocalarımız bizi o halde bırakıp
giderlerse,

O zaman ne olur, iki gözüm?

LYSİSTRATA — O zaman Pherekrates'in dediği gibi
Kendi kendimize...

Avucumuzu yalamak kahr.

KLEONİKE — Laf bütün bu yapmacıklar!

Ya bizi yakaladıkları gibi zorla yatağa sürüklerlerse?

LYSİSTRATA — Kapılara tutunursunuz.

KLEONİKE — Ya döverlerse?

LYSİSTRATA — İstemeye istemeye yaparsın.

Zorla olunca bu işin tadı çıkmaz.

Hem sadece üzme yeter,

Merak etme, çabuk pes derler.

Çünkü erkek kadınla uyuşmadıkça yürümez o iş.

KLEONİKE — Madem ikinizin de fikri bu, peki
diyelim biz de.

LAMPİTO — Peki, hadi biz erkeklerimizi dürüst,
hilesiz bir barışa

Razı ettik diyelim, ama siz kaypak Atinalıları

Eğri büğrü laflarla her şeyi bozmaktan nasıl

alıklarınız?

LYSİSTRATA — Sen merak etme, biz yolunu buluruz

LAMPİTO — Gemiler bu limanda, paralar da bu
tapınakta kaldıkça,

Atina rahat durmaz.

LYSİSTRATA — Orasını düşündük: Akropolis'i
basacağız bugün.

Yaşlı kadınları bu işe koştum.

Biz burada anlaşırken, onlar kurban kesmek

bahanesiyle

Akropolis'e girip yerleşecekler.

LAMPİTO — Öyleyse olur bu iş! Bunu iyi düşünmüşsün.

LYSİSTRATA — Peki, Lampito, hemen bir yemin
etsek,

Bozulmayacak bir yemin.

LAMPİTO — Nasıl yemin edeceğimizi söyle, edelim.

LYSİSTRATA — Haklısın. Çavuşumuz nerde?

(Polis kıyafetinde bir kadın girer)

Ne bakınıp duruyorsun?

Yatır önümüze kalkanını.

Biriniz de bana bir kurbanlık getirsin.

KLEONİKE — Lysistrata, bize nasıl bir yemin
ettireceksin?

LYSİSTRATA — Nasıl mı? Kalkan üzerine,

Aiskhylos da böyle yapmıştı

Hani bir koyun keserek.

KLEONİKE — Sakın ha, Lysistrata,

Barış için kalkan üzerine yemin etme.

LYSİSTRATA — Ne üzerine edelim, öyleyse?

Bir beyaz at bulup onu mu kurban etsek?

KLEONİKE — Beyaz at mı? Nerden bulacağız

beyaz atı?

LYSİSTRATA — Haydi, karar verin, nasıl yemin

edeceksek edelim.

KLEONİKE — Bak, istersen, ben sana söyleyeyim:

Kalkan yerine ortaya kocaman bir sağrak koyalım,

Bir testi Thasos şarabını koyun niyetine boğazlayalım,

Sonra da ant içelim... şaraba su katmayacağımıza.

LAMPİTO — Yeminin böylesine can kurban.

LYSİSTRATA — Birisi içerden bir sağrak ile bir

testi getirsin.

(Getirirler)

KLEONİKE — Amanın dostlar! Bu ne sağrak!

Dokunur dokunmaz sarhoş oluyor insan!

LYSİSTRATA (sağrağı getiren kadına) — Bırak onu

da testiği al eline.

(Yemine başlar.)

Ey inanç tanrıçası ve sen ey sevgi sağrağı!

Bu kurbanı kabul et

Ve biz kadınların dileğini yerine getir!

KLEONİKE — İşte kan dediğin de böyle olur!

Ne akıyor mübarek!

LAMPİTO — Misk gibi de kokuyor!

KLEONİKE — Kadınlar, bırakın da şu andı ilkin

ben içeyim.

LYSİSTRATA — Yoo, sıra senin değilse, içemezsin.

Hepiniz tutun sağrağı.

Haydi, Lampito, biriniz tekrarlayacak benim

söyleyeceklerimi.

Sonra da hepiniz ant içeceksiniz.

(Yemine başlar)

İster koca, ister dost, dünyada hiç bir erkeğe...

KLEONİKE (tekrar eder) — İster koca ister dost,

dünyada hiç bir erkeğe...

LYSİSTRATA — Kendimi vermeyeceğim... Haydi

tekrarla.

KLEONİKE — Kendimi vermeyeceğim...

Ah, Lysistrata, dizlerimin bağı çözülüyor.

LYSİSTRATA — Koynuma erkek girmeyecek...

KLEONİKE — Koynuma erkek girmeyecek.

LYSİSTRATA — Açılıp saçılacağım, süsleneceğim...

KLEONİKE — Açılıp saçılacağım, süsleneceğim.

LYSİSTRATA — Erkeğim benim için yanıp tutuşacak...

KLEONİKE — Erkeğim benim için yanıp tutuşacak.

LYSİSTRATA — Yine de kendi isteğimle teslim

olmayacağım...

KLEONİKE — Yine de kendi isteğimle teslim

olmayacağım.

LYSİSTRATA — Zor kullanacak olursa...

KLEONİKE — Zor kullanacak olursa,

LYSİSTRATA — Zorluk çıkaracağım ve taş gibi katı

olacağım...

KLEONİKE — Zorluk çıkaracağım ve taş gibi katı

olacağım

LYSİSTRATA — Bacaklarımı kaldırmayacağım...

KLEONİKE — Bacaklarımı kaldırmayacağım.

LYSİSTRATA — Mart kedisine dönmeyeceğim...

KLEONİKE — Mart kedisine dönmeyeceğim.

LYSİSTRATA — Yeminimi tutmazsam,

Bu şaraptan içmek nasip olmasın...

KLEONİKE — Yeminimi tutmazsam,
Bu şaraptan içmek nasip olmasın.

LYSİSTRATA — Yeminimi bozarsam,
Bu kâsedeki şarap su olsun...

KLEONİKE— Yeminimi bozarsam,
Bu kâsedeki şarap su olsun.

LYSİSTRATA — Hepiniz yemin ediyor musunuz?

HEPSİ — Zeus adına yemin ediyoruz!

LYSİSTRATA — Getir, ilk önce ben içeyim.

(Kâsedden içer.)

KLEONİKE — Payın kadar iç, biz de içelim, dost
olalım.

(Kâseyi birbirlerine geçirirler.
Uzaktan sesler duyulur.)

LAMPİTO — Nedir bu bağrışmalar?

LYSİSTRATA — Dediğim oldu: Kadınlar Akropolis'i
ele geçirdiler.

Haydi, Lampito, sen git de,
Kendi memleketinde işleri yoluna koy.
Bunları da bize rehine bırak.

(Boiotia'lı ve Korinthos'lu ka-
dınları alıkoyar. Lampito çıkar.)

Biz de Akropolis'e gidip,
Oradakilere kapıları tutmak için yardım edelim.

KLEONİKE — Erkekler ne yapacak dersin?
Hemen hücumla geçecekler mi?

LYSİSTRATA — Onlardan korktuğum yok.
Şartlarımız yerine gelmedikçe,
Ateş alev olsalar boşuna!
Vermeyeceğiz kendimizi.

KLEONİKE — Hayır, vermeyeceğiz! Görürler onlar!
Bize boşuna ele avuca sığmaz yaratıklar dememişler.
(Çıkarlar.)

(Dekor değişir: Akropolis'in önü.
Sağdan ihtiyarlar korosu girer.
Omuzlarında birer ağaç kütüğü
ve ellerinde ateş dolu bir kazan
vardır.)

KOROBASI — Yürü, Drakes!

Bu yabancı zeytin kütüğü
Omuz bırakmıyor insanda.

Ama, ha gayret,
Ağır ağır da olsa, yürü gidelim.

KORONUN BİRİNCİ YARISI — Yaşadıkça neler
görmüyor insan!

Hey gidi dünya,

Kim derdi ki kadınlar,

Evimizde oturan, ekmeğimizi yiyen bu cadılar
Koca Akropolis'i alacaklar, tanrıçayı ele geçirecekler,
Kapılarını sürgüleyip, kapayacaklar suratımıza.

KOROBASI — Haydi, çabuk, Akropolis'e çıkalım,
Philurgos!

Ağaç kütüklerini dizelim çepeçevre,

Yakalım başımıza bu işi açan kadınları!

Yakalım topunu birden kendi ellerimizle,
En başta da Lykon'un karısı olacak o kahpeyi!

KORONUN İKİNCİ YARISI — Olacak şey mi,
Demeter hakkı için?

Ben yaşadıkça, sakalı vermem ele.

Akropolis'i ilk alan Sparta kralı Kleomenes bile
Zor kurtardı yakasını elimden,

Burnundan kıl aldırmayan o herife bile,
Bıraktırdım zırhını, silahlarını,
Tek bir mintanla, altı yıllık kiri pasıyla,
Saçı sakalı birbirine karışmış,
defoldu gitti buradan.

KOROBASI — Nasıl kısıvrak sarmıştın herifi,
Gece gündüz kapıların önünde,
On yedi sıra kalkanla yatarak.

Karılarla mı başa çıkamayacaksın,
Tanrıların, Euripides'in bile tutmadığı karılarla?
Yuf olsun Tretapolis'e diktğim zafer anıtına!

KORONUN BİRİNCİ YARISI — Bir şey kalmadı
Akropolis'e,

Eşeğe, katıra muhtaç olmadan,
Tepeye kadar çıkarmaya bak kütükleri.
Omuzlarım bitti bitmesine,
Ama durmaya gelmez.

Bir yandan da ateşi üfle,
Yukarıya varmadan sönerse, yandık.

Öf, öf, ne duman, ne duman!

Şu bayırı çıktık mı, tamam.

KORONUN İKİNCİ YARISI — Aleve bak, nasıl
ısıyor gözlerimi,

Kuduz bir köpek gibi kazandan saldırı saldırı.
Bu ateş Lemnos'un ateşi besbelli,
Yoksa böyle dişlerini geçirmezdi çipil gözlerime.

Haydi, ileri, kaleye, tanrıçayı kurtarmaya!
Ona bugün yardım etmezsek, ne gün edeceğiz?

Hayda, dumana bak hele, dumana!

KOROBASI — Tanrılara şükür, bak nasıl harladı
ateşim.

Şu odunları yere bırakalım önce,

Asma kütüğünden meşaleyi kazana daldırıp,
Tutuşturalım topunu birden,

Sonra da koçlar gibi, toslayalım kapıya.

Kadınlar söz dinlemez, kapıları açmazlarsa,
Kapıları da tutuşturur, dumana boğarız ortalığı.

Haydi, indirelim yükleri!

Öf, öf, ne duman, ne duman!

Şu odunları yere indirmek için yardım eden yok mu?
Nerde Samos'u kurtaran yiğitler, gelsinler!

(Odunları yere indirirler.)

Oh, dünya varmış, sırtım rahatladı.

Haydi, şimdi kaynasın artık kazanlar!

Kaynasın da beslesin meşalelerimi.

Ey Nike, Zafer tanrıçası, bizden yana ol!

Şu kadınların hakkından gelip,

Bir anıt dikelim sana.

(İhtiyarlar meşaleleriyle kütükleri
tutuşturlar. O sırada kadınlar ko-
rosu sağdan su dolu testilerle girer.)

KADIN KOROBASI — Ey kadınlar, nedir bu duman?
Yangın mı var?

Koşun dostlar, daha çabuk, daha çabuk!

KADINLARIN BİRİNCİ KOROSU — Aman koş,
Nikodike, koş, durma!

Yoksa ne Kalyke kahr, ne Kritylla.

Bir yandan rüzgâr körüklüyor ateşi,

Bir yandan şu körolası ihtiyarlar.

Geç kaldık mı, ateş sarar bacayı.

Su geldi işte, su...

Ama su getirmek kolay mı?

Sabah sabah çeşmenin başı tıklım tıklım,

Kölesi, damgalısı birbirine girmiş,
Zor belâ doldurabildim testi,
Bir koşu kurtarmaya geldim yanan dostları!
KADINLARIN İKİNCİ YARIM KOROSU — Duydum ki
bunak ihtiyarlar geliyormuş Akropolis'e,
Sırtlarında kocaman kütükler, hamam yakacaklarmış
gibi,

«Kızartmalı bu şirretleri!» diye bağıra bağıra.
Ulu Athena, sen koru kadınları yanmaktan,
Koru ki Yunanistan'ı ve Yunanlıları
Savaş çılgınlıklarından kurtarsınlar.
Kadınlar bu maksatla girdiler tapınağına.
Ey şehrimizi koruyan altın tuğlu tanrıça!
Yardıma çağırıyorum seni, ey Tritogeneia!
Bir erkek gelir de ateşe verirse bizi,
Gel su taşı sen de bizimle!

KADIN KORобаŞI (kadınların birine) — Dur hele,
bu da nesi?..
(İhtiyarlar korosunu görür.)

Hay körolası herifler, pis alçaklar,
Erkek dediğin yapar mı bu yaptığımızı?
ERKEK KORобаŞI — Görün, görün, inanılır şey
mi bu?

B'r sürü kadın da yardıma geliyor dışardan.
KADIN KORобаŞI — Ne şaşırdınız bizi görünce?
O kadar kalabalık sanmıyordunuz bizi demek.
Daha bu gördüğünüz bizim on binde birimiz.
ERKEK KORобаŞI — Ayol Phaidros, ağız açtırmak
doğru mu bu kadınlara?

Kıralım sopaları kafalarında, ne bekliyoruz?
KADIN KORобаŞI — Gelin, biz de testileri yere
koyalım:

Ellerimiz boş olsun, saldırırlarsa.
ERKEK KORобаŞI — Bu kadınların çenelerini
dağıtmazsak,

Ağızları durmayacak.
KADIN KORобаŞI — Haydi, vursana, geldim işte!
Yumruğu yerim, ama ısıracağım yerinden de
Hayır kalır mı, görürsün.

ERKEK KORобаŞI — Kes sesini, yoksa pestilini
çıkardım!

KADIN KORобаŞI — Hele bir dokundur bakalım
Parmacağının ucunu Stratyllis'e.

ERKEK KORобаŞI — Seni döve döve gebertemez
miyim?

Ne yapabilirsin bana?

KADIN KORобаŞI — Dişlerimle ciğerlerini,
bağırsaklarını sökerim senin.

ERKEK KORобаŞI — Euripides en akıllısı imiş
şairlerin:

Sahiden kadınlardan aşağılık yaratık yokmuş!

KADIN KORобаŞI — Dayanın testilere, Rhodippe!

ERKEK KORобаŞI — Vay tanrı düşmanı, testiler
de ne oluyor?

KADIN KORобаŞI — Ya ateş ne oluyor, söylesene
mezar taşı?

Kendi kendini yakmak için mi?

ERKEK KORобаŞI — Benim ateşim senin gibileri
yakmak için.

KADIN KORобаŞI — Benim suyum da senin ateşini
söndürmek için.

ERKEK KORобаŞI — Ateşimi söndüreceksin ha?

KADIN KOROBASI — Yak da görürsün!

ERKEK KOROBASI — Seni hemen kızartsam
diyorum şuracıkta.

KADIN KOROBASI — Çamaşırlarımı kirlettiysen,
Gel bir hamam yakayım sana!

ERKEK KOROBASI — Bana mı hamam, leş karı?

KADIN KOROBASI — Hem de güvey hamamı, pis
herif!

ERKEK KOROBASI — Duydun mu? Şu hayasızlığa
bak!

KADIN KOROBASI — Ağzımı tutamazsın ya.

ERKEK KOROBASI — Öyle bir tıkarım ki ağzını!

KADIN KOROBASI — Burası mahkeme değil ki
ağzımı tıkayasın.

ERKEK KOROBASI (çirasına) — Tutuştur şunun
saçlarını!

KADIN KOROBASI — Haydi, dökül suyum, dökül!
(Erkekleri ıslatırlar.)

ERKEK KOROBASI — Vay başıma gelen!

KADIN KOROBASI (ihtiyarların üstüne su dökerek) —
Nasıl, sıcak mı?

ERKEK KOROBASI — Sıcak mı diye soruyor
utanmadan!

Dur be, yeter! Ne yapıyorsun?

KADIN KOROBASI — Suluyorum seni, yeşillenesin
diye.

ERKEK KOROBASI — Zor yeşillendirirsin sen bu
kuru kütüğü.

Dondum soğuktan.

KADIN KOROBASI — Hani ateşin vardı ya, ısıtsana
kendini.
(Probulos ok taşıyan İskit
askerleriyle girer.)

PROBULOS (1) — Kadınlar gene mi taşkınlık ediyorlar?

ERKEK KOROBASI — Bunların yaptıklarını bir
bilsen!

Hepsi yetmiyormuş gibi, bir temiz ıslattılar da bizi
Donlarımıza kaçırmışa döndük.

PROBULOS — Biz baştan çıkarttık bu kadınları!
Olacak iş mi bu?

Biz gidelim, uğraşalım, kürek yapılacak diye ağaçlar
bulalım,

Tam para verecekken, kadınlar gelsin, hazinenin
kapılarını suratımıza kapatsınlar!

Ama durun, dövünmek neye yarar?

(Askerlere)

Hadi, getirin demirleri, hadlerini bildirelim şunlara!

(Askerlere)

Ne bakıyorsunuz alık alık?

Ya sen ne duruyorsun orada, meyhane kaçkını?

Hadi, sokun demirleri kapıların altına,

Siz oradan zorlayın ben buradan.

LYSİSTRATA (kapıları açıp dışarıya çıkar) — Bırakın
zorlamayı!

(1) Sparta ile savaşta Atina'nın demokratik düzeni gitgide za-
yıflayınca, Bule, yani şehir meclisinin de yönetici rolü azal-
ır: 413 yılında devletin idaresi «probulos», yeni Bule tem-
silcisi denilen 10 yöneticiye verilir. Bunlar şehir işlerini
emirlerindeki askerlerle düzenlemeye memurdur. Atina'da
şehir güvenliğini sağlayan, polis ödevini gören askerler,
ücretli ve barbar kılıklı İskit okçularıdır.

Kendiliğimden çıktım işte. Demir de ne oluyor?
Demir işi değil bu, kafa işi.

PROBULOS — Öyle mi? Seni gidi hayasız seni!
Asker buraya!

Yakala şunu, ellerini arkasına bağla!
LYSİSTRATA — Artemis hakkı için, elini
dokundurursan bana,

Asker masker dinlemem, pişman ederim.
(Asker geriler.)

PROBULOS (askere) — Ne o? Korkuttu mu seni?
Haydi, sarıl şuna.
(Başka bir askere)

Sen de yardım et, bağlayalım şu kadını.
KLEONİKE (kaleden çıkar, askere) — Pandrosos'a
yemin, Lysistrata'ya elini kaldıranı
Ayaklarımın altına alır, bağırsaklarımı deşerim.
(Myrrhine de yardıma koşar. İki ka-
dının karşısında askerler korku ile
kaçar.)

PROBULOS — Bak hele, bağırsaklarımı deşecekmiş!
Başka asker yok mu burada?
(Kleonike'yi göstererek)

Önce bunu bağlamalı kısıvrak:
En ağzı kalabalık olanı bu.

MYRRHİNE (üçüncü askere) — Işıkların tanrıçasına
yemin,

Kleonike'ye el süreni paramparça ederim.
(Üçüncü asker de kaçır.)

PROBULOS — Ne oluyor? Gelsin bir asker daha!
(Dördüncü askere)

Yakala şunu! Zorla çıkarırım sizi böyle teker teker
dışarı.
LYSİSTRATA (dördüncü askere) — Tauris tanrıçasına
yemin,

Myrrhine'ye yaklaşırsan, yolarım
Ne saç kaldıysa kafanda!
(Dördüncü asker de geriler, kaçır.)

PROBULOS — Eyvahlar olsun! Bu askerden de hayır
yok.

Ama kadınlara pabuç bırakacak değiliz.
Hep beraber yürüyelim şunların üstüne,
Askerler, savaş düzeni!
LYSİSTRATA — Tanrılar hakkı için, hele bir yürüyün,
Dört tabur kadın asker bulacaksınız karşınızda,
Hem de silahlı.

PROBULOS — Bağlayın ellerini arkalarına, askerler!
(Askerler davranacak olurlar.)

LYSİSTRATA — Ey barış uğruna savaşan kadınlar!
koşun dışarı!

Buğday muğday, soğan sarmısak, lahana kabak
satanlar,

Han hamam tutanlar, ekmek çörek yapanlar ileri!
Sövün sayın, çekin koparın,

Bakmayın göz yaşlarına! (Kadınlar sürü halinde
çıkarlar, askerlerin hepsi kaçır.) Geriye kadınlar,
Yeter bu kadarı, el sürmeyin artık!

(Kadınların hepsi içeri girer. Yalnız
Lysistrata, Kleonike ve Myrrhine kalır
sahnedey.)

PROBULOS — Eyvah olan oldu bizim askerlere!
LYSİSTRATA — Ya ne olacaktı. Sen karşındakileri
köle mi belledin?

Kadınların gözü kararmaz mı sandın?

PROBULOS — Nasıl kararmaz, hele civarda bir
meyhane varsa!

ERKEK KORABAŞI — Ey bu memleketin yöneticisi
olacak adam.

Ne boş sözler bu söylediklerin!

Bu hayvanlarla tartışmaya girişilir mi hiç?

Sen farkında değil misin:

Bunlar demin bizi kirli çamaşır gibi suya boğdular.

KADIN KORABAŞI — Ya dostum, insan insana durup
dururken el kaldırmamalı,

Kaldırırsan, belânı bulursun ergeç.

Bak çünkü, benim bir şey yaptığım yoktu,

Şurada hanım hanımcık oturuyordum,

Kimseye zarar vermeden, etliye sütlüye karışmadan.

Ama benim kovanıma girip,

Bahımı çalmağa kalkışırsan,

Tepem atar.

ERKEKLER KOROSU (Probulos'a dönerek) — Ey
Zeus, ne yapacağız bu azgın hayvanları?

Bu hallere göz yumulmaz artık.

Gelin, baş başa verip meseleyi düşünelim.

Bu kadınlar ne maksatla aldılar Kranaos'un kalesini?

Ne diye çıktılar bu çıkılmaz kutsal kayaların tepesine?

ERKEK KORABAŞI (Probulos'a) — Haydi, sorguya
çek bunları.

Ama sıkı dur, kafanı işlet,

Bütün söyleyeceklerinin karşılığını bul.

Böyle bir meseleyi oluruna bırakmak,

Açıkça ortaya sermemek ayıptır, bilmiş ol.

PROBULOS (Lysistrata, Kleonike ve Myrrhine'ye) —
Soruyorum size, Zeus hakkı için,

Doğruyu sizin ağzınızdan duymak istiyorum:

Ne maksatla zaptettiniz kalemizi?

LYSISTRATA — Parayı emniyete almak ve sizin para
için

Savaşmanızı önlemek için.

PROBULOS — Demek biz para için savaşıyoruz,
öyle mi?

LYSISTRATA — Evet, para için, para için bunca
gürültü patırdı.

Peisandros'un ve daha başka devlet adamlarının
kavga çıkarmaları

Hep para çalmak fırsatını bulmak için değil mi?

Amma şimdi yapsınlar bakalım ne yapabilirlerse.

(Kaleyi göstererek)

Para nah işte şurada,

Gelsin alsınlar bakalım şimdi.

PROBULOS — Ne yapacaksın parayı?

LYSISTRATA — Sorduğu soruya bak!

Para işlerini biz yöneteceğiz.

PROBULOS — Siz mi yöneteceksiniz?

LYSISTRATA — Şaşılacak ne var ki bunda?

Evin para işlerini biz yönetmiyor muyuz sizin adınıza?

PROBULOS — Ama bu aynı şey değil.

LYSISTRATA — Neden aynı şey değil?

PROBULOS — Bu para savaş için lâzım.

LYSISTRATA — Evet ama savaşa lüzum yok.

PROBULOS — Peki, başka türlü kendimizi nasıl

koruyabiliriz?

LYSISTRATA — Sizi biz koruyacağız.

PROBULOS — Siz mi?

LYSISTRATA — Evet biz.

PROBULOS — Bak yediği naneye!

LYSİSTRATA — Evet, biz koruyacağız sizi, hem de
size rağmen.

PROBULOS — Gel de çileden çıkma.

LYSİSTRATA — İstediyin kadar çileden çık,
Biz bunu yapmak zorundayız,

PROBULOS — Hakkımız yok böyle işlere kalkmaya.

LYSİSTRATA — Seni kurtarmak ödev bize, dostum.

PROBULOS — Ya ben istemezsem?

LYSİSTRATA — O zaman daha büyük ödev.

PROBULOS — Peki, ama savaş barış işlerine karışmak
Sizin nereden aklınıza geldi?

LYSİSTRATA — Anlatırız.

PROBULOS — Haydi, çabuk anlat, (üstüne yürüyerek)
yoksa döverim seni!

LYSİSTRATA — Dinle öyleyse, elini kolunu da
oynatma.

PROBULOS — İmkânı yok, öfkeden duramıyorum
yerimde.

KLEONİKE — Ha, kızdın mı, büsbütün yandın.

PROBULOS — Sen yanasın, cadaloz! (Lysistrata'ya)
Hadi, söyle ne söyleyeceksen.

LYSİSTRATA — Söyleyeceğim elbet.

Biz kadınlar savaşın ilk günlerinde haddimizi bildik,
Her yaptığınıza boyun eğdik.

Ağız açtırmadınız bize, sustuk.

Ama yaptıklarınızı beğeniyor muyduk? Hayır.

Olanın bitenin pekâlâ farkında idik.

Çok defa köşemizden öğreniyorduk

Önemli işler üstüne verdiğiniz kötü kararları.

İçimiz kan ağlarken, yine de gülümseyerek sorardık:

«Bugünkü halk toplantısında barış üstüne ne karara
vardınız?»

Kocamız: «Sana ne? Sen karışma!» der,
Biz de susardık.

KLEONİKE — Bak ben susmazdım.

PROBULOS — Susmayınca da, ağzının payını alırdın
tabii.

LYSİSTRATA — Ben ağzının payını almamak için
susardım.

Ama ara sıra da ne kötü kararlara varıldığını öğrenir
ve sorardık:

«Aman, kocacığım, nasıl olur, bu kadar çılgınca bir
işe nasıl girersiniz?»

Ama kocamız bize yukardan bakarak:

«Sen elinin hamuruyla erkeklerin işine karışma.
Cenk işi erkek işi!» derdi.

PROBULOS — Doğru söylemiş, Zeus hakkı için.

LYSİSTRATA — Doğru mu söylemiş, uğursuz herif?

Başımızı derde sokuyordunuz,

Yine de bizim size öğüt vermeye hakkımız yoktu.

Ama sonunda siz kendiniz başladınız bağırma
uluorta:

«Erkek yok mu bu memlekette?» diye;

Erkekler cevap verdi size: «Yok, erkek yok bu
memlekette!»

İşte o zaman biz kadınlar toplandık ve

Yunanistan'ı kurtarmaya karar verdik.

Daha bekleyebilir miydik?

Söz bizim artık, susmak sırası sizde.

Aklınızı başınıza toplar, öğütlerimizi dinlerseniz,

İşlerinizi biz yoluna koruz.

PROBULOS — Siz mi bizim işlerimizi?
Bu kadarı fazla, dinleyemem artık!
LYSİSTRATA — Sus öyleyse.
PROBULOS — Susayım ha, senin önünde, cadı karı?
Başı örtülü bir kadının önünde susmak ha?
Ölürüm de susmam.
KLEONİKE — Al şu iği, al şu sepeti, topla eteklerini
Ve başla yün eğirmeğe, sakız çiğneyerek.
Cenk işi kadın işi!
KADIN KORABAŞI — Haydi kadınlar, bırakın şu
testileri de
Dostların yardımına koşalım.
KADIN YARIM KOROSU — Hoplarım, zıplarım,
yorulmak bilmem,
Kırılır dizlerim yere yıkılmam.
Biz kahraman kadınlar her şeye varız.
Yürek bizde, incelik, güzellik, akıl bizde,
Biz biliriz yurdu sevmesini, korumasını.
KADIN KORABAŞI — Hadi kadınlar, öfkeniz arttıkça
artsın,
Yaşlandıkça daha fazla yakan ısırganlar gibi,
Coşun, taşın, rüzgârlar bizden yana!
LYSİSTRATA — Eros'ların, Aphrodite'lerin tatlı
nefesi
Sararsa göğsümüzü, bacaklarımızı,
Yanıp tutuşturursa erkeklerin kanını,
Yunanlılar bize de gaziler diyecek bir gün.
PROBULOS — Ne gazisi? Ne yapacaksınız ki?
LYSİSTRATA — İlk yapacağımız iş; erkeklerin silah
omuzda,
Çarşıda pazarda caka satmalarını önleyeceğiz,

KLEONİKE — Ah Aphrodite, göster bize o günleri!
LYSİSTRATA — Yeter artık erkeklerin çarşıda
pazarda,
Zırhlar içinde azgın boğalar gibi dolaşmaları!
PROBULOS — Elbette dolaşacaklar, erkeklerin işi bu.
LYSİSTRATA — Evet, ama gene de gülünç, kılıçlı
kalkanlı bir erkeğin
Minnacık balıklar satın alması.
KLEONİKE — Hem de nasıl. Bir süvari komutanı
gördüm,
Uzun saçlı bir adam, atına binmiş,
Bir kocakarıdan aldığı bakla ezmesini tunç miğferine
doldurmasın mı?
Bir başkası tepeden tırnağa silahlar içinde,
Bir elinde mızrak,, bir elinde kargı,
İncir satan kadının peşine düşmüş,
Bir yandan da ha babam zeytinleri atıştırıyordu.
PROBULOS — Peki, siz ne yapacaksınız da bu
memleketteki
Bunca kargaşalığın önüne geçeceksiniz?
LYSİSTRATA — O kadar kolay ki!
PROBULOS — Ama nasıl? Söyle bakalım.
LYSİSTRATA — Yünü nasıl işlersek öyle.
Yumak karıştı mı, ne yaparız,
Bir o yana çekeriz, bir bu yana çekeriz, hemen düzelir.
Savaşın da hakkından geliriz.
Bırakırsanız, bir oraya elçi, bir buraya elçi,
Düğümü çözeriz.
PROBULOS — Ya, demek bulduğunuz çare bu!
Sizin yününüz yumağınızla her şey düzelecek ha?
Ne akıl, ne akıl!

LYSİSTRATA — Elbette. Sizde de biraz akıl olsaydı,
Her işinizi düzeltirken,
Bizim yünümüzden yumağımızdan örnek alırdınız.
PROBULOS — Ya? Nasıl bakalım?
LYSİSTRATA — Şöyle: Önce ham yün ne yapılır,
Bir güzel yıkanır, sonra yalağın üstüne serilir,
Tokmaklarla dövülüp kabası ayıklanır.
Atina'nın da tıpkı onun gibi kirini pasını,
Kötüsünü kabasını defetmeli,
Mevki sahibi olacağız diye birbirine girip,
Kördüğüm olanları tarakla ayırmalı,
Birer birer kafalarını koparmalı,
Geriye kalan iyileri toptan bir sepete doldurmalı,
Azınlık çoğunluk, yerli yabancı demeden,
Hepsini bir araya koymalı.
Bu memleketten göçmüş,
Başka şehirlere yerleşmiş insanları da
Öteye beriye saçılmış yün parçaları gibi toplamalı,
Onların ipliğini de bizimkilere katıp
Kecaman bir yumak hazırlamalı,
Sonra da bu yumakla halkın hırkasını örmeli.
PROBULOS — Bu kadarına pes!
Kadınlar yünleri, yumakları, tokmakları ile
Her işi düzelterekler! O kadınlar ki
Savaş nedir rüyalarında bile görmemişlerdir.
LYSİSTRATA — Evet ama, geberesi herif,
Derdini biz çekiyoruz asıl savaşın.
Biz değil miyiz doğurup doğurup oğullarımızı
gurbetlere yollayan
PROBULOS — Haydi sus, eski dertleri depreştirme.
LYSİSTRATA — Biz değil miyiz gençliğimizin tadını
çıkarmak varken,

Sizin savaşlarınız yüzünden yataklarımızda yapayalnız
yatanlar?
Haydi bize olan oldu diyelim,
Ya evlerinde yaşları geçen kızlar, onlara ne demeli?
PROBULOS — Erkeklerin de yaşları geçmiyor mu?
LYSİSTRATA — Aynı şey değil; erkek savaştan
döndü mü.
Yaşı geçmiş de olsa, tazecik bir kızla evlenebilir,
Ama kadının kısacık bir mevsimi var,
O geçti mi, kimse onunla evlenmek istemez,
Oturup falına bakmaktan başka bir işi kalmaz.
PROBULOS — Ama dünyada erkekler yaşadıkça,
Erkeklik kaldıkça...
LYSİSTRATA — Sen yaşayacaksın da ne olacak sanki?
Gebersene! Toprakta yer bol, git bir tabut al kendine,
Mezarına çörek koymak da benden.
Na! (Elindekileri Probulos'a atar.) Al şunları da
çelenk yap kendine!
KLEONİKE — Bu bezler de benim hediyem olsun!
(Başına bir şeyler atar.)
MYRRHİNE — Al bu çelengi de benden!
(Kafasına bir avuç toprak atar.)
LYSİSTRATA — Daha ne lâzım? Başka bir isteğin
var mı?
Canın cehenneme!
Kharon'un sandalı seni bekliyor,
Yola çıkamıyormuş sensiz.
(Kadınlar uzaklaşırlar. Probulos üstünü
başını silkeler.)
PROBULOS — Vay canına! Gördünüz mü bana
ettiklerini?

Gıdeyim de arkadaşlar görsünler bu halimi.

(Çıkar.)

LYSİSTRATA — Yoksa seni iyi süslemedik diye
şikâyet mi edeceksin?

Merak etme, ölümünün üçüncü günü mezarına bir
şeyler getiririm.

(Lysistrata, Kleonike ve Myrrhine çıkarlar.)

ERKEK KOROBAŞI — Özgürlüğü seven uyuyamaz
artık!

Haydin, yurttaşlar, hazır olun!

ERKEK KOROSU — İşin içinde iş var gibi geliyor
bana!

Gene Hippias'ın zorbalık devri mi gelecek yoksa?

Sakin Sparta'lılar Kleisthenes'in evine sığınıp,

Bu tanrı düşmanı kadınları coşturarak,

Ekmeğimizi elimizden almasınlar!

ERKEK KOROBAŞI — Olacak şey mi kadınların
yurttaşları azarlamaları,

Kalkandan kılıçtan dem vurmaları,

Üstelik de bizi düşmanlarımızla

Bariştirmaya kalkışmaları

Olacak şey mi?

Sparta'lılara güven olur mu?

Ağzını açmış duran aç bir kurt gibidir Sparta.

Bütün bunlar zorbalığa dönmek için

Kurulmuş bir kumpastır, dostlarım.

Ama beni aldatamazlar, gözlerim açık benim,

Ve «elimde kılıcım mersin dallarına sarılı.»

Dimdik duracağım meydanda Aristogeiton gibi!

(Vaktiyle zorbayı öldüren kahraman
Aristogeiton'un heykeli pozunda kollarını
kaldırarak dururlar.)

Sonra da bir yumrukta ezeceğim

Bu tanrı düşmanı cadalozları!

KADIN KOROBAŞI — Vur ki, biz de benzetelim seni!

Anan bile tanıyamaz olsun.

KADIN KOROSU — Dinleyin beni, yurttaşlar!

Devletimizin hayatı ile ilgili bir mesele karşısındayız.

Bu memleketin bütün şanına şerefine karıştık,

Tanrılarına hizmet ettik,

Törenlerde, bayramlarda yer aldık,

Gereğince giyindik kuşandık...

KADIN KOROBAŞI — Neden bizim de şehre verecek
öğütlerimiz olmasın?

Kadın doğmuş olmak bir suç mu?

Üstelik de karmakarışık olan işlerimizi

Düzeltecek bir çare getiriyoruz.

Erkeklerini kim doğuruyor bu devletin?

Biz.

Ya siz, zavallı ihtiyarlar, ne yapıyorsunuz devlete?

Atalarınızdan kalan hazineyi harcıyıp duruyor,

Yerine bir şey koymuyorsunuz,

Sizin yüzünüzden iflâsa doğru gidiyoruz.

Var mı buna karşı bir diyeceğiniz?

Hem sen kafamı kızdırırsan,

Takunyayı çenene yersin!

ERKEK KOROSU — Hoppala! Bütün bunlar hayasızlık,
soysuzluk değil de nedir?

Kötüye varacak bu işin sonu.

Ama erkek, sahici erkek kaldıysa ortalıkta,

Önlemeliyiz bu belâyı.

Soyunalım, çıksın erkekliğimiz meydana!

Sarınıp sarmalanmak yakışmaz erkeklere!

Haydi, yürüyelim yalınayak,
 Bir zamanlar hürriyeti savunmağa gittiğimiz gibi.
 Bugün de ihtiyarlıktan silkinip,
 Kanımızın kaynaması, elimizin kolumuzun
 kanatlanması gerekiyor.

ERKEK KORABAŞI — Evet, evet, bu kadın kısmı bir
 fırsat bulmayagörsün,

Yemeyecekleri halt yoktur.
 Bakarsın gemiler yaptırıp,
 Denizlerde bile üstümüze saldırırlar.
 Hele bir biniciliğe de kalktılar mı,
 Bizi artık süvari olarak bir kalem sil,
 Çünkü kadın ata bindi mi, yerinden oynamaz,
 Dörtnealde bile sapasağlam durur yerinde.
 Ressam Mikon'un yaptığı Amazon resimlerini
 görmedin mi,

Nasıl dövüşüyorlar erkeklere karşı?
 KADIN KOROSU — Tanrılara yemin! Saframı
 kabartırsan,

Dökerim içimdeki zehiri,
 Seni de, seninkileri de öylesine pataklarım ki.
 Anandan emdiğin süt burnundan gelir.
 Haydi, biz de soyunalım,
 Dişlerimiz ısırmağa hazır olsun,
 Öfkemizin kokusu sarsın ortalığı.
 Hele bir erkek çıksın karşımıza,
 Bakalım ağzından burnundan hayır kalır mı?
 Daha da üstüme varacak olursan,
 Seni Ezopun kartalı gibi yutar,
 Yeniden doğururum.
 KADIN KORABAŞI — Sevgili Lampito'm, Boiotia'lı
 İsmenia'm yanımda oldukça, vızgelir bana!

Üstüme yedi ferman da çıkarsan, nafile.
 Bir şey gelmez elinden,
 Sen ki yedi düvelin nefretini kazandın.
 Daha dün bir şenlik için
 Boiotia'dan çocuklarımın arkadaşı şipşirin bir kızcağızı
 çağırdım, gelemez dediler.
 Neden? Senin çıkardığın fermanlar yüzünden.
 İşin gücün böyle saçma fermanlar çıkarmak,
 Kafanı koparmadıkça da,
 Çıkarmakta devam edeceksin.

(Kaleden inen Lysistrata'ya)

«Ey yoluna başımı koyduğum ulu kraliçe,
 Neden kaşların çatık çıkıyorsun saraydan?»

LYSİSTRATA — Şirret karılar! Kahredecekler beni!
 Bir türlü bırakmıyorlar dişiliklerini.

KORABAŞI — Ne? Ne diyorsun?

LYSİSTRATA — Doğruyu söylüyorum, doğruyu.

KORABAŞI — Ne oluyor? Söyle, dostlarına söyle.

LYSİSTRATA — «Ah söylesem yüzkarası, söylemeden
 de olmaz»

Kör olası!

KORABAŞI — Başımıza geleni saklama bizden.

LYSİSTRATA — Azmış, kudurmuş haldeyiz kısacası.

KORABAŞI — Eyvah!

LYSİSTRATA — Eyvah demekten ne çıkar? Halimiz
 bu.

Benim elimde değil artık onları kocalarından ayırmak.
 Kaçan kaçana.
 Şimdi birisini yakaladım,

Pan mağarasından çıkacak bir delik açmağa
çalışıyordu,

Bir başkası iple aşağı kayıyor,
Birisini de düpedüz düşman tarafına geçiyordu.
Hele biri saçlarından yakalamasam,
Uça uça Orsilokhos zamparasının evine gidecekti.
Neler uyduruyorlar, neler, evlerine dönmek için!
Na, işte bir tane daha.

Hey! Nereye koşuyorsun böyle?

1. KADIN — Eve gidiyorum, Miletos'tan yün
gelmişti de,

Kurtlanır diye korkuyorum.

LYSİSTRATA — Kurtlanır diye mi? Haydi, gir içeri
bakayım!

1. KADIN — Kör olayım hemencecik dönerim,
Yünleri yatağın üstüne şöyle bir serer sermez.

LYSİSTRATA — Bırak yünleri yerinde, işin yok evde.

1. KADIN — Ama yünlerim gürültüye mi gitsin?

LYSİSTRATA — Gitsin gidecekse.

1. KADIN — Ah başıma gelen!
Nasıl yüzüstü bıraktım yünlerimi evde!

LYSİSTRATA — Bak, biri daha gidiyor yünlerini
sermeğe.

Gel buraya!

2. KADIN — Tanrılar belâmı versin,
Şöyle bir kılıfından çıkarıp döneceğim.

LYSİSTRATA — Hayır çıkarma, sen başladın mı,
hepsi ister.

3. KADIN — Ey doğum tanrıçası!
Yatağıma varmadan buralarda doğurtma beni!

LYSİSTRATA — Ne saçmalıyorsun orda?

3. KADIN — Bırakın beni; doğurdum doğuracağım.
LYSİSTRATA — Ama dün gebe değildin.

3. KADIN — Ama bugün gebeyim işte.
Ne olur, Lysistrata, bırak beni, evime gideyim,
Ebeyi bulayım.

LYSİSTRATA — Kime yutturuyorsun?

(Kadının karnını yoklar.)

Nedir bu karnındaki?

3. KADIN — Bir oğlancık.

LYSİSTRATA — Ne oğlancığı be! Tencereye benzer
bir şey.

Dur bakayım hele.

(Elbiselerini arar)

Başıma gelen! Tanrıçanın miğferi!
Bir de gebeyim diyorsun ha?

3. KADIN — Gebeyim diyorum sana,
Zeus'e yemin ederim ki gebeyim.

LYSİSTRATA — Peki bu miğfer ne oluyor?

3. KADIN — Akropolis'de doğurursam, miğferin içine
doğurayım diye.

Güvercinler de öyle yapmıyor mu?

LYSİSTRATA — Lafa bak! Kuyruklu yalan.

Hele ver şu miğferi de
Elâleme gösterelim ne doğurduğunu...

3. KADIN — Ne yapayım, ben Akropolis'te
uyuyamıyorum artık.

Athena'nın yılanı uyutmuyor beni.

4. KADIN — Ah, ben de uyuyamıyorum: o yarasalar
yok mu,

O yarasalar, öldürecekler beni!

LYSİSTRATA — Hadi ordan, sersemler!
Aklınız fikriniz kocalarımızda!

(Kadınların birine dönerek)

Ya biz, bizim erkeklerimiz istemiyor mu bizi?
Bunların da uyku girmiyor gözlerine bütün gece.
Ama ne olur? Biraz sabır!
Tanrılar bize zaferi müjdeliyor;
Aramıza ikilik girmezse, kazanacağız.
İşte bakın ne diyor tanrılar.

3. KADIN — Aman söyle, ne diyor tanrılar?

LYSİSTRATA — Susun ve dinleyin öyleyse:

(Okur)

Gün ola, tavuklar birlik ola, bir yere toplana,
Horoz işe karışmaya, bir tavuktan yüz görmeye.
O zaman işler düzele,
Alttakiler üste gele,
Üsttekiler alta gele,
Zeus tanrı gümbürdüye.

3. KADIN — Kadınlar üstte, erkekler altta ha?

LYSİSTRATA — Ama tavuklar arasına ikilik girmeye,
Hiç bir tavuk tapınaktan tüymeye,
Yoksa her şey bozula,

Tavuklar çil yavrusundan beter ola!

3. KADIN — Kitap açıkça söylemiş.

Hey ulu Zeus, hey yüce tanrılar!

LYSİSTRATA — Öyleyse gevşeme yok! Haydi, herkes
içeri!

Tanrıların dediğini yerine getirmezsek, yuf olsun bize!

(Hep içeri girerler.)

ERKEK KOROSU — Bir masal vardır, çocukken
duyduğum bir masal:

Bir delikanlı varmış, Melanion derlermiş adına.
Zorla evlendirmek istemişler delikanlıyı;
O da kaçmış dağlara gitmiş.

İssız bayırlarda tek başına yaşamış,
Kendi ördüğü ağlarla tavşan avlamış,
Bir daha da evine dönmemiş:
Öylesine iğrenirmiş kadınlardan.
Biz akli başına gelmişler,
Biz de Melanion gibiyiz.

KADIN KOROSU — Benim de bir masalım var

Melanion'a karşı:

Timon diye biri varmış evsiz barksız,
Herkeslerden uzak, dikenlikler arasında yaşamış.
Niçin çekilmiş dünyadan bu Timon?
Erkek dostlarından olmayacak kötülükler, nankörlükler
görmüş de,

Hepsine lanet edip gitmiş.

İşte bu Timon kadınları severmiş.

(Lysistrata Akropolis'ten çıkar.)

LYSİSTRATA — Hey kadınlar. Buraya gelin, çabuk,
buraya gelin!

BİR KADIN — Ne var, nedir bu çılglık?

LYSİSTRATA — Bir erkek, bir erkek geliyor:

Azmış, kudurmuş bir halde.

Aphrodite gözlerini karartmış olmalı.

Ey mutlu ülkelerin tanrıçası,

Göster kudretini, yap erkeklere yapacağını!

KADIN — Nerde? Nerde bu herif?

LYSİSTRATA — Demeter tapınağının önünden geçiyor,
işte.

KADIN — Amanın, Zeus yardımcımız olsun,

Bir erkek sahiden.

Kim olabilir?

Gördünüz mü? Tanıyan var mı aranızda?

MYRRHİNE — Var, var, eyvahlar olsun, benimki,
Kinesias.

LYSİSTRATA — Haydi, göster kendini.

Onu parmaklıkta karşıla, oyala, ağzından gir,
Burnundan çık, sırt, kırıt, hem sokul, hem sokulma.
Ne dilerse, ver, bir şeyi verme yalnız:

Hani şu üstüne yemin ettiğimiz kupanın bildiğini.

MYRRHİNE — Merak etme, biliyorum ne yapacağımı.

LYSİSTRATA — Ben de kalıyorum, yardım ederim
sana,

Yangını körüklerim.

Haydi, sizler çekilin şimdi.

Öteki kadınlar gider. Kinesias girer.
Kollarında bir çocuk taşıyan kölesi de
peşinden gelir.)

KİNESİAS — Vay başıma gelen! Ne gerilmedir bu,
kazık kesildim

Tekerlek işkencesine uğramış gibiyim.

LYSİSTRATA — Kim o? Kim o nöbetçileri geçen?

KİNESİAS — Ben.

LYSİSTRATA — Bir erkek mi?

KİNESİAS — Erkek ya, elbet.

LYSİSTRATA — Defol oradan!

KİNESİAS — Kim oluyorsun sen beni kovacak?

LYSİSTRATA — Gündüz nöbetçisi.

KİNESİAS — Tanrılar aşkına, bana Myrrhine'yi çağır.

LYSİSTRATA — Myrrhine'yi mi çağırayım? Sen
kimsin?

KİNESİAS — Kocası, Paion'lu Kinesias.

LYSİSTRATA — A merhaba dostum!

Adını sanını duymamış değiliz;

Karının ağzından düşmez.

Eline bir yumurta, bir ayva geçti mi,

«Ah Kinesias olsa da yese!» der durur.

KİNESİAS — Ah canım karıcığım!

LYSİSTRATA — Evet, Aphrodite tanığımdır,

Söz kocalardan açıldıkça, senin karın:

«Bütün erkekler hiç kalır Kinesias'ın yanında» der.

KİNESİAS — Git çağır onu bana.

LYSİSTRATA — Ya? Ne verirsin bana çağırırsam?

KİNESİAS — Bunu veririm, Zeus hakkı için, istersen
al.

(Kaba bir jest yapar)

Olanı veririz alırsan.

LYSİSTRATA — Peki, gidip çağırayım.

KİNESİAS — Çabuk ol, çabuk!

Evden gitti gideli, tadı tuzu kalmadı yaşamının.

Ayak atmak istemiyorum içeri.

Bomboş geliyor bana her taraf,

Kasvet çöküyor içime.

Ağzımın bile tadı kalmadı.

Rahat durmuyor ki cenabet!

MYRRHİNE (içerde Lysistrata'ya söyler) —

Seviyorum, seviyorum, ama sevgime
aldırığı yok ki!

Ne diye gideyim yanına?

KİNESİAS — Myrrhine'ciğim, tatlım benim,

Nedir bu bana ettiklerin?

İn aşağı ne olur!

MYRRHİNE — Zeus canımı alsın, inmeyeceğim, hayır!

KİNESİAS — Yahu ben çağırıyorum, nasıl inmezsin?

MYRRHİNE — Ne diye çağırıyorsun? İhtiyacın yok ki
bana.

KİNESİAS — İhtiyacım yok ne kelime! Öleceğim
yahu!

MYRRHİNE — Ben gidiyorum.

KİNESİAS — Dur, aman gitme, bari yavrucuğunu dinle,
(Çocuğa)

Anneni çağırsana sen!

ÇOCUK — Anne, anne, anne!

KİNESİAS — Ne oluyor sana, çocuğuna da mı
acıımıyorsun?

Altı gündür ne yıkandı, ne de meme emdi.

MYRRHİNE — Acımaz olur muyum hiç?

Ama çocuğun hali babasına vız geliyor.

KİNESİAS — İn, yalvarırım, çocuğunun başı için gel.

MYRRHİNE — İniyorum, çaresiz. Ah bu analık! Ne
yapayım?

KİNESİAS (kendi kendine) — Vay canına! Amma da
gençleşmiş,

Gözleri de sanki bir başka türlü güzel.

Öfkesi, bana boş vermesi büsbütün çıldırtıyor beni.

MYRRHİNE (çocuğu kucığına alır) — Gel kötü
babanın cici çocuğu!

Gel anasının bir tanesi!

KİNESİAS — Elin karısına uyup niye bu hallere
korsun beni?

Hem bana eziyet ediyorsun, hem kendine,
(Öpmek ister.)

MYRRHİNE — Dokunma bana, çekil!

KİNESİAS — Ya evdeki öteberimiz ne olacak?

Seninkiler, benimkiler?

Ne olacak hepsi yüzüstü?

MYRRHİNE — Bana ne!

KİNESİAS — Örgünü tavuklar didikliyor,

Öteye beriye sürüklüyor,

Bundan da mı sana ne?

MYRRHİNE — O da umurumda değil.

KİNESİAS — Ya Aphrodite törenleri?

Bunca zamandır kutlamadığın?

Onlar için de mi gelmezsin?

MYRRHİNE — Siz anlaşıp savaşa son vermedikçe,
dönmem.

Zeus tanıgım olsun!

KİNESİAS — Peki, isterlerse onu da yaparız.

MYRRHİNE — Peki, isterlerse ben de eve dönerim.

Ama şimdilik yeminliyim.

KİNESİAS — Hiç olmazsa bu arada gel bir kez
sevişelim.

MYRRHİNE — Hayır, olmaz;

Ama bu seni sevmiyorum demek değil.

KİNESİAS — Seviyor musun? Öyleyse sevişelim,
Myrrhine.

MYRRHİNE — Tuhafsın! Çocuğun önünde mi?

KİNESİAS — Yok canım. Çocuğu eve götür, Manes.

İşte, çocuk gitti. Uzatma artık, hadi gel.

MYRRHİNE — İyi, ama nerde?

KİNESİAS — Nerde mi? Pan mağarası tam yeridir.

MYRRHİNE — Ama Akropolis'e nasıl temiz dönerim
sonra?

KİNESİAS — Kolayı var, Klepsydra çeşmesinde
yıkırırsın.

MYRRHİNE — Peki ama yeminim? Bozayım mı,
delirdin mi sen?

KİNESİAS — Boş ver yemine, günahı benim boynuma.

MYRRHİNE — Peki, gideyim bir döşek getireyim
öyleyse.

KİNESİAS — İstemez, yere yatarız, olur biter.

MYRRHİNE — Hayır, dargın da olsak, seni yerlerde
yatıramam.
(Çıkar.)

KİNESİAS (seyircilere) — Görüyorsunuz ya, bu kadın
beni seviyor,

Belli artık.

MYRRHİNE (bir kerevetle döner) — İşte, çabuk uzan,
ben de soyunayım.

Aaa olmadı, gidip bir hasır getirmeliyim.

KİNESİAS — Bırak şimdi hasır, istemez.

MYRRHİNE — Çıplak kerevet üstünde yatılır mı,
ayıp.

KİNESİAS — Dur seni bir öpeyim bari.

MYRRHİNE — Öp.

(Gene gider.)

KİNESİAS — Vay, vay, vay, vay, çabuk dön, çabuk!

MYRRHİNE (bir hasır getirir) — İşte hasır, Uzan,
ben de soyunayım.

Eyvah! Yastığın yok.

KİNESİAS — Yastık mastık istemem ben.

MYRRHİNE — Ama ben isterim.

(Gene gider.)

KİNESİAS — Vay başıma gelen!
Sofra başında Herakles'e döndük!

MYRRHİNE (yastıkla gelir) — Haydi, kalk ayağa,
kalk!
(Yastığı arkasına dayar.)

Şimdi her şey tamam.

KİNESİAS — Evet, her şey tamam. Hadi gel canım.

MYRRHİNE — Dur göğsümü çözeyim.

Ha, ama bak, barışı yapacaksınız.

Sakin beni aldatmış olmayasın?

KİNESİAS — Yemin ederim ki hayır. Başım için!

MYRRHİNE — İyi ama örtünecek bir şeyin yok.

KİNESİAS — İstemem örtü mörtü, seni istiyorum.

MYRRHİNE — Acele etme, geleceğim, dur biraz.

(çıkar)

KİNESİAS — Öldürecek örtüsü mörtüsüyle.

MYRRHİNE (döner) — Kalk ayağa.

KİNESİAS — Zaten kalkmışım.

MYRRHİNE — Koku süreyim mi sana?

KİNESİAS — Yetti yahu, istemem!

MYRRHİNE — Yoo, Aphrodite hakkı için,

İstesen de istemesen de süreceğim.

KİNESİAS — Ey ulu Zeus! Yerin dibine geçir şu

kokuları.

MYRRHİNE (bir şişe ile döner.) — Uzat elini, al,
sürün.

KİNESİAS (koklayarak) — Bir şeye benzemiyor bu
koku, sade işi uzatıyor.

MYRRHİNE — Tuh, gördün mü başıma geleni,
Yanlışlıkla Rhodos yağı getirmişim!

KİNESİAS — İyi, iyi, kurbanın olayım, kalsın.

MYRRHİNE — Çocuk musun, hiç olur mu?

(Gider.)

KİNESİAS — Yerin dibine batsın bu kokuları icat eden!

MYRRHİNE (döner) — Al şunu.

KİNESİAS — Görmüyor musun, elim meşgul.
Gel yat artık, getirme bir şey.

MYRRHİNE — Peki, baş üstüne, dur sandallarımı çözeyim.

Ama, sevgilim, barış için oy vereceksin, değil mi?
(Kaçar gider)

KİNESİAS — Düşünürüz.
(Etrafına bakınır, Myrrhine'yi göremez.)

Öldürdü, tüketti bu kadın beni,
Canımı çıkardı, üstelik de sıvıştı gitti.

Ah, nedir bu başıma gelen!

Güzeller güzeli karım beni istemedikten sonra,
Kime balta olayım?

Kim besleyecek bu yavruyu?

Atina Katina nerdesiniz?

Bir sütüne bulun benim yavruma.

ERKEK KOROBASI — Vah zavallı delikanlı, nedir bu başına gelen!

Yanar tutuşursun elbet.

Fena, çok fena, ben de acıyorum sana.

Hangi can dayanabilir buna?

Hangi kan, hangi direk, hangi yürek, hangi bel hangi..

KİNESİAS — Zeus, nedir bu çektiğim? Nedir bu işkence?

ERKEK KOROBASI — Ya, gördün mü ne hale soktu seni pis karı, hain karı!

KİNESİAS — Hadi be sen de! Sevgili karım, şeker karım benim!

ERKEK KOROBASI — Ne? Şeker mi dedin?
Şirret, bir şirret o be.

Dilerim Zeus'ten aparlanıp toparlansın,
Harman olup havalansın.

Kargılar burgular,

Direkler mertekler

Üstüne yağsın!

(Sparta'dan bir sözcü gelir. Mantosunun önü kabarıktır. Bir Atina'lı onu karşılar.)

SÖZCÜ — Atina'nın senatosu nerde?

Şehir meclisi üyelerini de görsem olur.

Bir haber getiriyorum.

ÜYE — Kimsin sen? İn misin, cin misin?

SÖZCÜ — Ben Sparta'lıların sözcüsüyüm,

Delikanlı, barış üstüne söz getiriyorum.

ÜYE — Bir de kazık getiriyorsun galiba.

SÖZCÜ — Ne, ne kazığı?

ÜYE — Peki, ne kaldırılıyorsun mantoyu öyleyse?

Yolda karnın mi şişti nedir?

SÖZCÜ — Bu adam deli.

ÜYE (sözcünün mantosunu açarak) — İşte bu kazık değil de nedir?

SÖZCÜ — Değil, canım, zırvalama.

ÜYE — Peki, nedir bu öyleyse?

SÖZCÜ — Bir ferman, bir Sparta fermanı.

ÜYE — Fermana bak da süngüye davran.

Peki, söyle ne var ne yok Sparta'da.

SÖZCÜ — Bütün Sparta gece gündüz ayakta.

Ne yapacağımızı şaşırdık.

ÜYE — Peki, nedir derdiniz? Pan'ın bir oyunu mu?

SÖZCÜ — Hayır, galiba Lampito'nun bir oyunu.

Bütün Sparta kadınları onunla birlik olup,
Kocalarına isyan ettiler.

ÜYE — Peki, ne durumdasınız?

SÖZCÜ — Kötü durumdayız!

İki büklüm dolaşıyoruz yollarda fener taşır gibi.
Barış yapılmadıkça kadınlar parmaklarının ucunu b'le
Koklatmayacaklarmış erkeklere.

ÜYE — Anlaşıldı, bu kadınların toptan bir ayaklanması.
Hadi, git söyle, bize tam yetkili elçiler yollasınlar,
konuşalım.

Ben de meclise haber vereyim, sözcülerini seçsinler.

SÖZCÜ — Tamam, koşa koşa gidiyorum.

(Sözcü soldan, üye sağdan çıkarlar.)

ERKEK KOROBASI — Kadından azgın hayvan,
kadından azgın ateş yoktur

Hiç bir pars ondan daha belâlı değildir.

KADIN KOROBASI — Bunu bildiğin halde, yine
benimle aşık atmaya kalkıyorsun

Oysaki istesen, en sağlam dostluğu bende bulursun.

ERKEK KOROBASI — Şunu bilmiş ol ki kadınlardan
nefret ettim,

Nefret ediyorum, nefret edeceğim!

KADIN KOROBASI — Peki bu yolda devam et.

Ama ben yine de seni bu perişan halde
bırakmayacağım.

Pek gülünçsün böyle cıvılcıplak.

Hadi, gel al şu mantonu üstüne.

(Öbür kadınlarla birlikte
erkekleri giydirirler.)

ERKEK KOROBASI — Zeus razı olsun sizden! Bu
iyiliğinize diyecek yok.

Demine kötü bir öfkeye kapılıp soyunmuştum.

KADIN KOROBASI — Bak şimdi daha fazla erkeğe
benzedin.

Daha da az gülünçsün.

Kafamı kızdırmasaydın,

Şu gözlerindeki sineği de çıkarırdım.

ERKEK KOROBASI — Ha, demek bu sinekti canımı
yakan deminden beri.

Al şu yüzüğü de sineği çıkar gözümden,

Sonra da bana göster.

KADIN KOROBASI — Hadi gel çıkarayım, kötülük
sende kalsın.

Ey Zeus, amma da koca sinekmiş bu be!

(Çıkarır)

Bak, bak, hangi bataklıklar beslemiş bu canavarı?

ERKEK KOROBASI — Eline sağlık! Kuyu açar gibi
deliyordu gözümü yezit!

Öyle olmuş ki, çıkar çıkmaz, sel gibi yaşlar akıyor
gözümden.

KADIN KOROBASI — Peki, peki, gel yaşlarımı sileyim,
Sonra da seni bir öpeyim.

ERKEK KOROBASI — Öpme!

KADIN KOROBASI — İstesen de öpeceğim,
istemersen de.

ERKEK KOROBASI — Hadi öyle olsun, ne yapalım.

Ah, sizler insanın ağzından girer, burnundan
çıkarsınız!

Yanlış söylememiş şu mısraı söyleyen:

«Bir belâ ki, ne onsuz yaşanır, ne onunla.»

Haydi barışalım.

Ben size çatmayacağım artık,

Siz de bana çatmayın.

Haydi birleşelim ve hep bir ağızdan
Türkü söyleyelim!

BİRLEŞMİŞ İKİ KORO — İnsanlar, insanlar, kötü
söz beklemeyin gayrı bizden.

İyi şeyler söyleyeceğiz, iyi şeyler, yalnız iyi şeyler!
Yetti gayri gördüğümüz kötülükler.

Haydi, kadın erkek herkes dilesin ne dilerse.

Altın mı istiyorsunuz? İşte şurda altın,

Kucak kucak, alın alabildiğiniz kadar.

Barış içinde yaşadıkça, bu altınlar hep sizin,

Kimse sizden geri alamaz, barış oldukça.

Hadi alalım misafirlerimizi, gidelim evimize,

Güzel yemeklerimiz var, kurbanlar da kestik.

Erken gelin, hamamdan çıkar çıkmaz hepiniz,

Çoluk çocuk, sorgusuz sualsiz, kendi evinize girer
çıkarmak gibi...

Hayır çıkmayın, çünkü... kapı kapalı!

ERKEK KOROBAŞI — İşte Sparta elçileri, acayip
kılıklarıyla.

Selâm size Spartalı'lar! Söyleyin bakalım,

Ne durumdasınız?

BİR SPARTALI — Ne söyleyeyim? Görüyorsunuz
berbat halimizi.

İki büklüm olduk, nerdeyse.

ERKEK KOROBAŞI — Vah zavallılar! Size de olan
oldu demek.

SPARTALI — O kadar ki, yandık bittik. Pes dedik, pes!

Barış istiyorlar, barışalım.

Bütün şartlar kabul.

(Şehir meclisi üyesi girer.)

ÜYE — Lysistrata'yı arıyorum. Lysistrata nerde?

Biz erkekler pes diyoruz gayrı.

Nerde Lysistrata?

SPARTA'LI — Al bizden de o kadar.

Haydi, barış istiyorlar madem, barışalım.

ÜYE — Selâm Spartalılar,

Nedir bu başımıza gelenler?

Yazıklar olsun bize!

SPARTA'LI — Doğru, yazıklar olsun bize!

Biz erkekler bu hale düşmeli miydik?

ÜYE — Peki ama, Spartalılar, siz ne diye geldiniz
buraya?

Ne istiyorsunuz?

SPARTA'LI — Barış istemeye geldik, barış.

ÜYE — Aman, Zeus razı olsun sizden.

Biz de barış istiyoruz.

Haydi, bulalım Lysistrata'yı öyleyse.

Ne bekliyoruz?

Nah, işte Lysistrata, geliyor Lysistrata.

(Lysistrata Akropolis'ten çıkar.)

ERKEK KOROBAŞI — Selâm sana, kadınların en
kabadayısı!

Bugün senin günün:

İster iyi ol, ister kötü,

İster sert ister yumuşak,

İster deli ister akıllı.

Biz Yunanlılar pes diyoruz sana.

Sen ne dersen o olacak.

LYSİSTRATA — İnsanların yüreği bu kıvama geldi mi,
İşleri düzeltmek kolay.

Siz bana bırakın gayrı.
Nerde Barış perisi?

(Yarıçıplak güzel bir genç
kız havadan iniverir.)

Haydi, Spartalıları ellerinden tut getir;
Ama erkekler gibi öyle hoyratça değil,
Bir kadına yaraşan incelikle, tatlılıkla.

(Barış perisi Spartalıları
birer birer getirir.)

Haydi şimdi Atinalıları getir.

(Barış perisi, Atinalıları getirir.)

Spartalıları, siz şöyle yanıma, siz de şuraya, Atinalılar!
Şimdi dinleyin beni: Euripides'in bir kadını şöyle der:
«Her ne kadar kadınsam da akıl var kafamda.»

Ben de pek akılsız değilim.

Babamdan ve yaşlı kimselerden çok şeyler öğrendim.

Madem bu fırsat elime geçmiş,

Bir çift sözüm var size söyleyecek:

Ey Yunanlılar, sizler ki bir ailenin çocukları gibisiniz,

Aynı tanrılara kurban keser,

Olympia'da, Thermopylai'da, Pytho'da,

Daha nice nice kutsal yerlerde birleşirsiniz,

Böyle iken, nasıl olur da, siz Yunanlılar,

Düşmanlarınız barbarlar size karşı bıçak bilerken,

Birbirinizi öldürür,

Kendi şehirlerinizin altını üstüne getirirsiniz?

«İşte sözlerimin başı burda biter.»

ÜYE (Barış perisine yiyecek gibi bakar.) — Biten

bir şey varsa, o da benim, ben...

LYSİSTRATA — Şimdi size söylüyorum, Spartalıları.

Bir zamanlar sizin öz oğlunuz Spartalı Perikleidas gelip

Şu mermerler üstüne diz çökmedi mi?

Kızıl urbalar içinde sapsarı kesilmiş Atinalılardan

Bir ordu istemedi mi?

O zaman zordaydınız.

Tanrılar da kızmıştı size.

Kimon dört bin Atinalı ile gitti, kurtardı Sparta'yı.

Bunu yaptı mı, yapmadı mı, Atinalılar?

Buna karşı siz şimdi bizim şehirlerimizi yıkıyorsunuz.

ÜYE — Doğrudur, Lysistrata, olmaz bu yaptıkları.

SPARTA'LI — Olmaz bu yaptığımız, doğrudur.

(Kendi kendine, Barış perisini göstererek)

Ama bu kadar güzel bacak da olmaz ki!

LYSİSTRATA — Ya siz Atinalılar, size hatır mı

edeceğim sanıyorsunuz?

Hippias'ın boyunduruğu altında inerken,

Spartalıları gelip tek başlarına silah arkadaşlığı

etmediler mi sizinle?

Onlar olmadı mı özgürlüğünüzü kurtarıp,

Sizi alını açık gezdiren?

SPARTA'LI (Lysistrata'yı göstererek) — Böyle kadına

can kurban!

ÜYE (Barış perisini göstererek) — Böylesine de ben

kurban!

LYSİSTRATA — Birbirinize böyle yardımlar etmişken,

Ne diye dövüşürsünüz?

Söyleyin, nedir bu öfke, bu kin?

Anlaşmak, barışmak için

Elinizi kolunuzu bağlayan nedir?

SPARTA'LI (perinin bacaklarını göstererek) — Bizim

istediğimiz şu mahut bölge.

Verin bize, barışalım.

LYSİSTRATA — Hangi bölge, dostum?
SPARTA'LI — Bunca zamandır sizden isteğimiz bölge:
Pylos bölgesi.

ÜYE — Hayır, o bölgeyi alamazsınız.
LYSİSTRATA — Verin gitsin, canım, o bölgeyi.

ÜYE — Nasıl olur, ne kalır bize?

LYSİSTRATA — Siz de karşılık başka şey isteyin
onlardan.

ÜYE — Ha, bu olabilir. Siz önce bize Ekhinos boğazını,
Melia ağzını, Megara kolunu verin.

SPARTA'LI — Olur mu? Nasıl veririz bu kadar yeri?

LYSİSTRATA — Verin canım.

Değer mi ağız, burun, kol, bacak için
Bunca gürültü patırtıya?

ÜYE — Ben artık soyunuyorum. Asıl işe girişelim.

SPARTA'LI — Al benden de o kadar.

LYSİSTRATA — Hele bir barış olsun, sonra
soyunursunuz.

Şimdi gidin,
Birleşiklerinizle konuşun, bir sonuca varın.

ÜYE — Sen ne söylüyorsun, ne sonucu?

Biz son ucumuza varmışız.

Birleşik mirleşik, hepimizin bir tek dileği var artık.

SPARTA'LI — Bizim de öyle, hem de nasıl!

ÜYE — Karystos'un ipini satmış erkekler bile
Aynı sonuca varmış.

LYSİSTRATA — Peki öyleyse. Şimdi kendinize
çekidüzen verin,

Temiz temiz gelip Akropolis'te kadınların misafiri olun.

Sepetlerimizde ne varsa yiyip içelim.

Orada karşılıklı yeminlerimizi eder,

Sonra karılarınızı alıp gidersiniz.

ÜYE — Haydi ne yapacaksak, çabuk yapalım.

SPARTA'LI — Gidelim nereye gideceksek.

(Akropolis'e girerler.)

KADINLARIN YARIM KOROSU — Halılar, işlemeler,
yün yataklar, ince kumaşlar,

Altın bilezikler, küpeler, nem varsa,

Alın, size feda olsun!

Gelsin alsın herkes,

Çocuklarına, gelinlik kızlarına götürsün!

Hepinizi çağırıyorum:

Gelin, her şeyimi alın götürün!

Kapılar, sandıklar kapalı ise, zorla açarsınız,

Açar bakarsınız ki... Bir şeyler yok!

Bakar bakar zırnık bile görmezsiniz.

Ama sizin gözleriniz,

Benim gözlerimden daha keskinse, başka.

Yiyeceğiniz yok mu?

Çoluğunuz çocuğunuz aç mı?

Gelin bize, girin kilere.

Misk gibi buğdaylar sizin olsun.

Fakir fukara gelsin,

Çuval çuval taşısın.

Ama kimse kapıma yaklaşayım demesin:

Köpek saldırdı mı, vay haline!

ÜYE (Akropolis'in kapısına vurarak, Kadın Koroba-
şına) — Aç kapıyı, çekil önümden!

(Kapının önüne yığılan kadınlara)

Ne duruyorsunuz burada?

Çekilin, yoksa yakarım sizi bu meşaleyle.

Hayır, bu kadar kalabalık fazla.

Hadi neyse yakmıyorum sizi.

Ama ille de istiyorsanız,

Sizi memnun etmek için bu zahmete katlanırım.

BİR ATİNA'LI — Yak ki biz de yakalım.

ÜYE — Haydi çekilin! Çekilmiyor musunuz?

Yoksa saçlarınızın yerinde yeller eseceği gündür.

(Meşaleyi yaklaştırır, kadınlar gider. İhtiyarlar korosuna.)

Siz de gidin.

Spartalılar ziyafetten sonra güle güle dönsünler.

(İhtiyarlar korusu da çıkar.)

BİR ATİNA'LI — Görülmedik bir ziyafet!

Doğrusu Spartalılar bile hoştu bugün.

Bizi şarap uslandırmış olacak.

Misafirlerimize ne kadar iyi davrandık.

ÜYE — Tabii canım, içmedik mi zıvanadan çıkıyoruz biz.

Atinalılar beni dinlerse, devletler arası işleri

Hep sarhoşken görmeliyiz.

Sparta'ya gittiğimiz zaman, hiç içmiyoruz,

Bu yüzden de her şeyi büsbütün karıştırıp dönüyoruz.

Adamlar iyi bir şey söylediler mi, dinlemiyoruz.

Söylemedikleri ne varsa, onu bulup söylediniz diye tutturuyoruz

Ve tabii bir türlü anlayamıyoruz.

Bugün tersine ne iyi anlaştık,

Birbirimizden ne kadar hoşlandık!

O kadar ki, her kafadan bir ses de çıksa, uyuşuyorduk.

Biri bir türkü tuttursa, aman ne güzel diyorduk.

(Kovulanlar geri gelir.)

Bak geliyorlar gene.

Defolun buradan, dayak düşkünleri!

(Gene giderler.)

BİR ATİNA'LI — Hah, işte çıkıyorlar.

(Spartalılar ve Atinalıların korusu bir zurnacı ile girerler. Arkalarından kadınlar, başta Lysistrata Akropolis'ten çıkarlar.)

BİR SPARTA'LI (zurnacıya) — Çal, dostum, çal! Bir güzel türkü de söyle bize,

Atinalılar ve Spartalılar için bir türkü.

ÜYE (zurnacıya) — Çıkar çiftenaranı, tanrılar aşkına!

Bir horon çevrilsin, bir horon!

BİR SPARTALI — Ey türkülerin tanrısı!

Bu delikanlıya ilham perisi yolla.

Anlatsın bize şanlı günleri,

Anlatsın nasıl dövüştük,

Atinalılarla yan yana Artemision'da,

Nasıl saldırdık yabandomuzları gibi gemilere,

Nasıl yendik Persleri!

Neydi o kükreyişimiz Leonidas'ın ardından!

Köpükler saçıyordu yüzümüz gözümüz.

Karşımızda kum gibi kaynaşıyordu Persler.

Ey Artemis, avcı tanrıça,

Aramıza gel, barışımızı kutla,

Birliğimizin uzun ömürlü olmasını sağla.

Anlaşmamız hayırlı, dostluğumuz bereketli olsun!

Aramıza kurnaz tilkiler girmesin gayrı.

Gel yanımıza, Avcı Bakire, gel yanımıza!

ÜYE — Haydi şimdi Spartalılar,

Madem artık her şey gönlünüzce oldu bitti,
 (Lampito'nun arkasındaki
 kadınları göstererek)

Ahn götürün bu kadınları.

(Atinalılara)

Siz de bunları.

Kocaları karılarına, karıları kocalarına sokulsun.

Tanrılar aşkına hora tepelim!

Düğün bayram edelim,

Bir daha da aramız açılmasın!

ATİNALI'LAR KOROSU — Gelsin koro, Üç Güzeller'i,
 Artemis'i çağıralım,

İkiz kardeşi Apollon'u, koroların başı,

Dertlere devâ tanrıyı çağıralım!

Mainad'lar arasında

Gözleri parıl parıl yanan Bakkhos'u çağıralım!

Zeus'u çağıralım, ateşi gökleri saran Zeus'u,

Heybetli karısı Hera ile birlikte.

Ardından bütün tanrılar gelsin,

Görsünler bizi bu güzel barış gününde.

Alalai, alala, io, io, paian...

Sıçrayın havalara, hora tepin

Bir zafer şenliği yapar gibi.

İhai, evhoi, evhoi, evhai, evhai!..

ÜYE — Spartalılar, bir daha duymak istiyoruz sesinizi!

BİR SPARTA'LI — Ey Sparta'nın perisi,

Sevgili dağımı bırak da,

Gel yine yanımıza,

Kutla bizimle Amyklai tanrısını,

Tunç tapınaklı Athena'yı,

Kahraman Tyndaros oğullarını.

Haydi yiğitler, bir adım daha,

Haydi hoplayın bir daha,

Uçun kuşlar gibi.

Horonları seven Sparta'nın gönlü hoş olsun!

Sıçrayalım dere boyunca,

Zıplayan kızlar gibi,

Tozu dumana katan taylor gibi.

Dağılsın rüzgârda saçlarımız,

Bakkha'ların saçları gibi!

(Hepsi, şarkılar, danslarla çıkar.)